



Видається за підтримки:
НАМН України
Асоціації акушерів-гінекологів України
Асоціації гінекологів-ендокринологів України

Журнал включений до переліку спеціалізованих наукових видань України в галузі медичних наук (категорія «А», Наказ МОН України №420 від 15.04.2021 р.). У виданні можуть бути опубліковані основні результати дисертаційних робіт.

Усі статті, що надійшли до редакції, проходять багаторівневе рецензування, зауваження рецензентів надсилаються автору без зазначення імен рецензентів.

Журнал реферується Інститутом проблем реєстрації і інформації НАН України. Електронна версія розміщується на порталах EBSCO і Elsevier та на сайті Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського.

Свідцтво про реєстрацію друкованого засобу масової інформації
№ KB 24466-14406ПР від 24.02.2020 р.

Рекомендовано вченою радою
ДУ «Всеукраїнський центр материнства та дитинства Національної академії медичних наук України».
Протокол №5 від 22.05.2025 р.

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР

ТАТАРЧУК Тетяна Феофанівна

ДУ «Всеукраїнський центр материнства та дитинства Національної академії медичних наук України», Україна

ЗАСТУПНИК ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА

ПЕДАЧЕНКО Наталія Юрївна

НМАПО імені П. Л. Шупика, Україна

ВІДПОВІДАЛЬНІ РЕДАКТОРИ

КАЛУГІНА Людмила Вадимівна

ДУ «Всеукраїнський центр материнства та дитинства Національної академії медичних наук України», Україна

КОСЕЙ Наталія Василівна

ДУ «Всеукраїнський центр материнства та дитинства Національної академії медичних наук України», Україна

ГОЛОВНІ НАУКОВІ КОНСУЛЬТАНТИ

ЗАПОРОЖАН Валерій Миколайович

Одеський Національний медичний університет, Україна

АНТИПКІН Юрій Геннадійович

ДУ «Всеукраїнський центр материнства та дитинства Національної академії медичних наук України», Україна

НАУКОВІ КОНСУЛЬТАНТИ

ВЕНЦКІВСЬКИЙ Борис Михайлович

Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця, Україна

КАМІНСЬКИЙ В'ячеслав Володимирович

НМАПО ім. П.Л. Шупика МОЗ України, Україна

ТРОНЬКО Микола Дмитрович

ДУ «Інститут ендокринології та обміну речовин імені В.П. Комісаренка НАМН України», Україна

РЕЗНИКОВ Олександр Григорович

ДУ «Інститут ендокринології та обміну речовин імені В.П. Комісаренка НАМН України», Україна

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Anagnostis P.

д. мед. н., Греція

Артьоменко В.В.

д. мед. н., професор, Україна

Бенюк В.О.

д. мед. н., професор, Україна

Березенко В.С.

д. мед. н., професорка, Україна

Бойчук А.В.

д. мед. н., професорка, Україна

Булашенко О.В.

д. мед. н., професорка, Україна

Гладчук І.З.

д. мед. н., професор, Україна

Graziottin A.

професорка, Італія

Грищенко М.Г.

д. мед. н., професор, Україна

Горбань Н.Є.

д. мед. н., Україна

Держко Х.

Університет Торонто, Канада

Дубоссарська З.М.

д. мед. н., професорка, Україна

Дубоссарська Ю.О.

д. мед. н., професорка, Україна

Жабченко І.А.

д. мед. н., професорка, Україна

Задорожна Т.Д.

д. мед. н., професорка, Україна

Корнацька А.Г.

д. мед. н., професорка, Україна

Локшин В.Н.

д. мед. н., академік НАН РК, професор, Казахстан

Malecki, M.T.

професор, Польща

Марічереда В.Г.

д. мед. н., професорка, Україна

Маркін Л.Б.

д. мед. н., професор, член-кор. НАМНУ, Україна

Медведь В.І.

д. мед. н., професор, член-кор. НАМНУ, Україна

Педаченко Н.Ю.

д. мед. н., професорка, Україна

Пирогова В.І.

д. мед. н., професорка, Україна

Подольський В.В.

д. мед. н., професор, Україна

Revelli A.

професор, Італія

Рожковська Н.М.

д. мед. н., професорка, Україна

Скрипченко Н.Я.

д. мед. н., професорка, Україна

Чайківська Е.Ф.

д. мед. н., професорка, Україна

Засновники

ДУ «Всеукраїнський центр материнства та дитинства НАМН України»,

ТОВ «ТРИЛИСТ»

Головний редактор

Татарчук Т.Ф.

Видавець

ТОВ «ТРИЛИСТ»

Генеральний директор

Плошенко М.Г.

Директор

Ракіод Г.Б.

Медичний редактор

Самчинська Л.М.

Літературний редактор

Бондаренко О.О.

Відділ реклами

Тел.: +38 (067) 917-74-51
+38 (066) 770-82-98
a.b.rakod@gmail.com

Передплата

trilist_mag@ukr.net

Відділ реєстрації та рецензування статей:

rescorpus@ukr.net
trilist@ukr.net

Адреса редакції

08203
Україна, Київська обл., м. Ірпінь
вул. Богдана Хмельницького, 43
ТОВ «ТРИЛИСТ»
+38 (050) 233-33-83
trilist@ukr.net

Верстка, редагування та макетування

Ф-ОП Замогильна О.О.

Підписано до друку

30.05.2025 р.
Замовлення № 38

Наклад

5 000 прим.

Періодичність видання

6 номерів на рік

Друк

Ф-ОП Кулагін Руслан В'ячеславович
ЄДРПОУ 2668802094
+ 38 (044) 494-30-16
03038, м. Київ,
вул. Нововокзальна, 8

МІЖНАРОДНА ІНДЕКСАЦІЯ ЖУРНАЛУ

Scopus, EBSCO, Crossref, DOAJ, Index Copernicus International, About Open Academic Journals Index, Google Scholar, WorldCat, DRIVER, BASE, China National Knowledge Infrastructure (CNKI), JournalTOCs, Universal Impact Factor, Advanced Science Index, Scientific Indexing Services, Polska Bibliografia Naukowa (PBN), International Scientific Indexing (ISI), eLIBRARY.ru (PIHIC) <http://reproduct-endo.com/indexing>

Статті, надруковані в журналі «Репродуктивна ендокринологія», рецензовані. Редакція може надрукувати матеріали, не поділяючи думку автора. За достовірність фактів, цитат, імен, географічних назв та інших даних відповідають автори. Матеріали з позначкою **П** публікуються на правах реклами. Позначка **В** використовується для публікації рекламного характеру, що містить інформацію про медичні лабораторії, послуги медичних клінік, медичну апаратуру тощо, зокрема лікарські засоби, що не внесені до переліку заборонених для рекламування. Публікації з позначкою **Л** містять інформацію про лікарські засоби й призначені для медичних та фармацевтичних працівників. Правовий режим інформації, викладеної в цьому виданні або представленої для розповсюдження на спеціалізованих заходах з медичної тематики, передусім визначається Законом України від 04.04.1996 р. № 123/96-ВР «Про лікарські засоби». Відповідальність за зміст рекламних та інформаційних матеріалів несуть особи, які пропонують вказані матеріали для розміщення в журналі. Передрук матеріалів можливий лише з дозволу ТОВ «Трилист». Захищено авторським правом. Рукописи не повертаються.

ЗМІСТ

МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ПРОБЛЕМИ

Вплив соматичних травм, пов'язаних із бойовими діями, на репродуктивне здоров'я та психологічний стан жінок

Т.Ф. Татарчук, Л.О. Борисова, Т.М. Тутченко, Р.О. Мневцев, О.М. Мамчиц, А.В. Наумова 8

ВАГІТНІСТЬ ТА ПОЛОГИ

Вплив стресу, пов'язаного з воєнними діями, на вегетативну нервову систему вагітних: оцінка ризиків та можливості корекції

М.І. Малачинська, Н.С. Вереснюк 14

Особливості гестаційної домінанти у вагітних та жінок, які нещодавно народили, в умовах повномасштабної війни в Україні: результати популяційного дослідження

Г.С. Манасова, Г.В. Шпатаковська, І.В. Шпак, О.В. Жовтенко, Я.О. Стасій, К.О. Кальноока 19

Здоров'я жінки. Сучасні перинатальні стратегії

Матеріали конференції

О.В. Кравченко, С.М. Ясніковська 32

ГІНЕКОЛОГІЯ

Гестагенрезистентні форми гіперплазії ендометрія без атипії. Молекулярні критерії діагностики та стратегія патогенетичної терапії

В.О. Потапов, Д.А. Хасхачих, О.Л. Громова, О.В. Пославська, Г.О. Кукіна, І.С. Гарагуля 40

Сучасна гінекологія. Різновекторний підхід до діагностики та лікування

Матеріали конференції 48

Оцінка протирецидивної ефективності Продексину в лікуванні бактеріального вагінозу

Д.Г. Коньков, В.О. Рудь, А.В. Старовер, О.А. Мунтян 57

ПУХЛИНИ ТА ПЕРЕДПУХЛИННА ПАТОЛОГІЯ

Наказ МОЗ України №195 «Про затвердження стандарту медичної допомоги "Рак молочної залози"» від 03.02.2025

..... 64

ПОДІЯ

Збереження вагітності в умовах війни та демографічної кризи в Україні: наукова доказова база й клінічна експертиза застосування гестагенів

Резолюція Міжнародної експертної наради 78

Обміркована лікарська рекомендація надійної контрацепції!



Меріжен та Жозегуд створено у співпраці з Європейським виробником гормональних препаратів



Київський вітамінний завод
Якість без компромісів!



Cyndea PHARMA



Задоволення потреб жінок в контрацепції допомагає:

- знизити частоту незапланованих вагітностей

- вести активний спосіб життя в сексуальному плані та успішно рухатися кар'єрними сходинками.*

Спосіб застосування та дози. Спосіб застосування: перорально. Препарати не призначають після настання менопаузи. Препарати протипоказані до застосування жінкам із тяжкою печінковою та тяжкою нирковою недостатністю або гострою нирковою недостатністю. Діти. Лікарські засоби показані для застосування тільки після настання першої менструації. Відсутні дані, що показують різницю у безпеці та ефективності застосування у цій групі пацієнток порівняно з жінками віком від 18 років. **Термін придатності.** 2 роки. Упаковка. МЕРІЖЕН По 21 таблетці у blister; по 1 blisterу разом з картонним футляром для зберігання blisterа у паці. ЖОЗЕГУД По 28 (24 таблетки рожевого кольору + 4 таблетки (плацебо) білого кольору) таблеток у blister; по 1 blisterу разом з картонним футляром для зберігання blisterа, тижневим календарем-стікером у паці. Категорія випуску. За рецептом. **Виробник.** 1. АТ «Київський Вітамінний Завод». 2. Сіндеа Фарма, С.Л. **Місцезнаходження виробника та адреса місця провадження його діяльності.** 1. 04073, Україна, м. Київ, вул. Копилівська, 38. Web-сайт: www.vitamin.com.ua 2. Polígono Industrial Emliano Revil'я Санс. Авеніда де Агреді, 31, Ольвега, 42110 Сорія, Іспанія

ІНСТРУКЦІЯ для медичного застосування лікарського засобу МЕРІЖЕН® та ЖОЗЕГУД®

Склад: діючі речовини: дроспіренон, етинілестрадіол; **Лікарська форма.** Таблетки, вкриті плівковою оболонкою. 1 таблетка: МЕРІЖЕН - дроспіренону 3 мг; етинілестрадіолу 0,03 мг; ЖОЗЕГУД - дроспіренону 3 мг та етинілестрадіолу 0,02 мг. **Фармакотерапевтична група.** Гормональні контрацептиви для системного застосування. Прогестагени та естрогени, фіксовані комбінації. Дроспіренон та етинілестрадіол. Код АТХ G03A A12. Протизаплідна дія комбінованих оральних контрацептивів (КОК) базується на взаємодії різних чинників, найважливішими з яких є пригнічення овуляції і зміни цервікальної секреції. У терапевтичних дозах дроспіренон виявляє антіандрогенні та помірні антимінералокортикоїдні властивості. Він не має естрогенної, глюкокортикоїдної та антіглюкокортикоїдної активності. Отже, дроспіренон має схожий фармакологічний профіль з природним прогестероном. Згідно даних клінічних досліджень помірні антимінералокортикоїдні властивості препарату призводять до помірного антимінералокортикоїдного впливу. **Індекс Перля контрацептивних невідат:** МЕРІЖЕН - 0,09 (верхній двосторонній 95 % ДІ 0,32), ЖОЗЕГУД - 0,41 (ДІ 0,85). **Загальний індекс Перля** (контрацептивні невідаті + помилки з боку пацієнток): МЕРІЖЕН - 0,57 (ДІ 0,90), ЖОЗЕГУД - 0,80 (ДІ 1,30). **Показання.** Оральна контрацепція.

Перед використанням ознайомтеся з повною інструкцією до препарату! Інформація надана скорочено. З повною інформацією про препарат можна ознайомитися в інструкції для медичного застосування препарату. Інформація про лікарський засіб, призначена для розповсюдження серед медичних і фармацевтичних працівників на спеціалізованих семінарах, конференціях, симпозіумах з медичної тематики.

* Література: World Health Organization. (n.d.). Sexual and Reproductive Health.

РП МОЗ України № UA/19919/01/01 № UA/19899/01/01 від 25.02.2023



Наказом МОН України №420 від 15.04.2021 р. журнал включено до категорії «А» переліку спеціалізованих наукових видань України в галузі медичних наук



МІЖНАРОДНА ІНДЕКСАЦІЯ ЖУРНАЛУ

Scopus, EBSCO, Crossref, DOAJ, Index Copernicus International, About Open Academic Journals Index, Google Scholar, WorldCat, DRIVER, BASE, China National Knowledge Infrastructure (CNKI.net), JournalTOCs, Universal Impact Factor, Advanced Science Index, Scientific Indexing Services, Polska Bibliografia Naukowa (PBN), International Scientific Indexing (ISI), eLIBRARY.ru (PIHL) <http://reproduct-endo.com/indexing>

CONTENTS

INTERDISCIPLINARY PROBLEMS

- The impact of war-related somatic traumas on women's reproductive health and psychological status
T.F. Tatarchuk, L.O. Borysova, T.M. Tutchenko, R.O. Mnevets, O.M. Mamchyts, A.V. Naumova 8

PREGNANCY AND CHILDBIRTH

- The impact of war-related stress on the autonomic nervous system of pregnant women: risk assessment and correction strategies
M.Y. Malachynska, N.S. Veresniuk 14
- Features of gestational dominance in pregnant and recently pregnant women in conditions full-scale war in Ukraine: results of a population-based study
G.S. Manasova, G.V. Shpatakova, I.V. Shpak, O.V. Zhovtenko, J.O. Stasii, K.O. Kalnooka 24
- Women's health. Modern perinatal strategies
Conference materials
O.V. Kravchenko, S.M. Yasniovskaya 32

GYNECOLOGY

- Progesterone-resistant forms of endometrial hyperplasia without atypia. Molecular diagnostic criteria and pathogenetic therapy strategy
V.A. Potapov, D.A. Khaskhachykh, A.L. Gromova, O.V. Poslavskaya, G.O. Kukina, I.S. Garagulya 40
- Modern gynecology. A multi-vector approach to diagnostics and treatment
Conference materials 48
- The assessment of anti-recurrence efficacy of Prodexin in the treatment of bacterial vaginosis
D.G. Konkov, V.O. Rud, A.V. Starovier, O.A. Muntyan 57

TUMORS AND PRE-TUMOROLOGICAL PATHOLOGY

- Order of the Ministry of Health of Ukraine No. 195
«On approval of the standard of medical care 'Breast Cancer'»
dated 03.02.2025 64

EVENT

- Preserving pregnancy during wartime and demographic crisis in Ukraine: scientific evidence and clinical expertise in progesterone application
Resolution of the International expert meeting 78

Швидка допомога та захист молочної залози при масталгії та мастопатії



 Таргетна патогенетична
терапія дизгормональних
дисплазій МЗ
без системного впливу [1-4]

 З першої фази
менструального циклу
в безперервному режимі [1]

1. Інструкція по застосуванню лікарського засобу РП № UA/3839/01/01 от 17.02.2016. 2. Barrat J et al. J Gynecol Obstet Biol Reprod 1990; 19: 269-274. 3. Chang KJ, Lee TT, Linares-Cruz G, Fournier S, de Lingnieres B. Influences of percutaneous administration of estradiol and progesterone on human breast epithelial cell cycle in vivo. Fertil Steril 1995;63:785-791. 4. De Boever J, Verheugen C, Van Maele G, Vandekerckhove D. Steroid concentrations in serum, glandular breast tissue, and breast cyst fluid of control and progesterone-treated patients. Endocrinology of cystic breast disease. New York: Raven Press; 1983;93-99.



*Reproductive Endocrinology
Scientific and Practical Medical Journal*

**епродуктивна
ендокринологія**

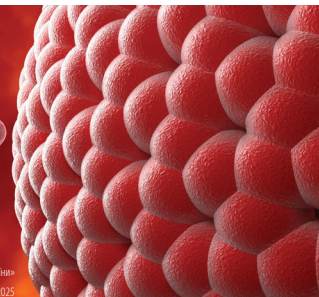
Науково-практичний медичний журнал



INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL



Наказом МОН України №420 від 15.04.2021 р. журнал включено до категорії «А» переліку спеціалізованих наукових видань України в галузі медичних наук

© ДУ «Всеукраїнський центр материнства та дитинства НАМН України»
© ТОВ «Білість», 2021-2025

МІЖНАРОДНА ІНДЕКСАЦІЯ ЖУРНАЛУ
Scopus, EBSCO, Crossref, DOAJ, Index Copernicus International, About Open Academic Journals Index, Google Scholar, WorldCat, DRIVER, BASE, China National Knowledge Infrastructure (CNKI.net), JournalTOCs, Universal Impact Factor, Advanced Science Index, Scientific Indexing Services, Polska Bibliografia Naukowa (PBN), International Scientific Indexing (ISI), eLIBRARY.ru (PIHJ)
<http://reproduct-endo.com/indexing>